

La poesia parla per mi

No faig cap descobriment cabdal si afirmo que el nostre és un país petit, que alguns encara volen empetitir més, però potser aporto alguna clarícia si hi afegeixo que a vegades som nosaltres mateixos els que el reduïm, que no valorem en la mesura exacta el que tenim i el que som. Som una terra massa acostumada a fonamentarnos en grans patums, en una sola figura que ho eclipsa tot. En poesia, per exemple, teníem Carles Riba; en morir, el vam substituir per Salvador Espriu; en deixar-nos aquest vam dubtar molt qui n'ocuparia el lloc, i al final vam optar, gairebé d'esquiltlentes, per Miquel Martí i Pol, i ara, des de fa un temps, entronitzem Joan Margarit, deixant molt enrere, en una certa penombra, tota la resta.

I aquest hàbit no permet que veus de primera, primeríssima categoria obtinguin el reconeixement, i el que és molt pitjor, l'acollida que mereixerien. Com va succeir amb Montserrat Abelló, una poetessa que si hagués escrit en anglès (que era la seva segona, quasi primera, llengua: "Vam començar a llegir en anglès"), li retrien honors als cinc continents i l'estudiarien a totes les universitats del planeta. A Catalunya només quan ja era vella va començar a obtenir la consideració que li hauria pertocat.

Per a tots aquells que encara no s'hagin submergit en la seva senzilla, neta, autèntica i pregona obra poètica, ara es publiquen les seves memòries: *El miracle és viure*. Una obra que, com diu Laura Borràs al pròleg, constata la infrangible força vital i artística d'una dona indefallible que va bastir "un edifici poètic conegut i reconegut avui com una de les veus indispensables en el panoràmic poètic català [i universal, hi afegiria jo]".

Un llibre que va escriure, amb l'ajut de Xavier Montoliu, just abans de deixar-nos, que no va poder acabar de corregir com hauria volgut, per la qual cosa la responsabilitat última de la seva edició, més aviat revisió, ha recaigut en els seus fills Mireia i Miquel, que l'han acceptat gustosament amb la voluntat de fer-hi tan sols els retocs absoluta-

ment imprescindibles: evitant algunes irregularitats i reiteracions, sobretot. Amb l'objectiu prioritari que "aquest llibre [...] serveixi d'estímul a l'estudi de la seva obra i de la seva biografia".

Un objectiu plenament assolit, des del meu punt de vista, car qualsevol persona que llegeixi aquestes tan emotives *vivències* de la poetessa tarragoni-

que la poesia de la concessió és, o almenys ho pot ésser, també la més profunda i humana: "Escric habitualment [...] poemes curts i on més aviat el que faig és suprimir paraules que em poden semblar innecessàries. Per què hauria d'omplir de paraules el poema si, el que vull dir, ho puc dir amb menys"; "Desconec tot l'enginy que / formula florides

EL MIRACLE ÉS VIURE. VIVÈNCIES
Montserrat Abelló

Editorial: Ara Llibres
Barcelona, 2015
Pàgines: 288
Preu: 19.90 euros

Montserrat Abelló
(Tarragona, 1918 -
Barcelona, 2014) va
ser poeta i
traductora
ORIOL DURAN

La poesia de
la concessió
pot ésser
profunda

na, el primer impuls que tindrà és el d'afanyar-se cap a la seva llibreria de guàrdia i encarregar-hi algun dels seus poemaris, preferentment l'antologia *Al cor de les paraules. Obra poètica 1963-2002*.

Per descobrir, admirat, commogut,

paraules, / i amb fermesa m'entesto en parlar amb mots senzills".

Poemes que, com a temptadores promeses dels tresors que oculten les seves obres líriques, anem trobant ací i allí, al llarg del llibre, atès que, com havia repetit fins a l'esgotament, la seva essència era -i seguirà essent, mentre la llegim-poètica: "La poesia és l'eix del meu viure. [...] en la poesia dic «la meua veritat», que és intrínseca a la meua existència. Escric sobre la meua veritat, sobre el que realment sento. Sense la veritat, la poesia no té aquest misteri que fa que el que diu sigui poètic." Raó per la qual, "tot sovint, sense adonar-me'n, quan parlo em refereixo als meus poemes perquè expressen millor el que sento". *

Libres